

МАНДАТНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕТО НА СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ПРЕЗ МАНДАТ 2024-2028 г.

Стопанска академия “Д. А. Ценов” е едно от най-старите и утвърдени висши училища в България. Тя е устояла във времето, съчетавайки традиции и иновации в образованието. На прага на своята 90-годишнина нашата Алма матер е изправена пред сериозни предизвикателства, обусловени от динамичните процеси в икономиката и тенденциите на развитие на образователния пазар. Тяхното преодоляване изисква колективна и колегиална подкрепа за утвърждаване на вече наложената философия на управление на Висшето ни училище, насочена към надграждане на постигнатото чрез организационна гъвкавост, усъвършенстване и приобщаване на общността към процесите и дейността на Академията.

Предназначението на Мандатната програма е предприемането на проактивни управленски въздействия, осигуряващи устойчиво развитие на Стопанската академия не само през периода 2024-2028 г., но и в дългосрочен аспект. Те се основават на приложимата нормативна уредба, както следва:

- ✓ Закон за висшето образование;
- ✓ Закон за развитие на академичния състав в Република България;
- ✓ Стратегия за развитие на висшето образование в България;
- ✓ Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Р. България 2017-2030 г.;
- ✓ Правилник за дейността на Стопанска академия “Д. А. Ценов”;
- ✓ Политика за развитие на Стопанска академия “Д. А. Ценов” 2024-2028 г.;
- ✓ Стратегии за развитие на професионалните направления 3.8 Икономика и 3.7 Администрация и управление в Стопанска академия “Д. А. Ценов”.
- ✓ Национална карта на висшето образование в Република България 2023 г.

Мандатната програма за развитието на Стопанската академия в рамките на мандат 2024-2028 г. се основава на традиционните принципи на управление, установени и към момента във Висшето ни училище, а именно:

- Законност;
- Академична свобода;
- Приемственост;
- Професионализъм;
- Откритост и водене на диалог;
- Консенсус и безпристрастност при вземането на стратегически решения;
- Иновативност;
- Ефективност и обективност във вземането на оперативни управленски решения;
- Активна проектна дейност.

ОСНОВНА ЦЕЛ на управлението на Стопанска академия през периода 2024 -2028 г. е:

Запазване статута и авторитета на Стопанска академия “Д. А. Ценов” – Свищов като едно от най-добрите висши училища в България, утвърдено и реномирано в областта на икономиката, администрацията и управлението, чрез активно присъствие и разширяване на позициите в националното и международното образователно и научно пространство и пълноценно оползотворяване и обогатяване на контактите и сътрудничеството с бизнеса и практиката.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЗАДАЧИ на управлението в предстоящия мандат са:

➤ Задълбочаване партньорството на Стопанската академия с работодателските организации, разширяване на сътрудничеството с

бизнеса, държавната администрация, съсловни и професионални организации. Целта е повишаване практическата подготовка на студентите и открояване на приложния елемент на научноизследователската работа, съобразно изискванията на бизнеса.

➤ Популяризиране на Стопанската академия в международното образователно и научно пространство като икономическо висше училище, създаващо не само качествени и добре подготвени кадри с интегрални знания и умения и висока пригодност за заетост, но и актуална и значима научна продукция.

➤ Затвърждаване на Стопанската академия като притегателен център за студентите, докторантите, курсистите и специализантите, които разглеждат обучението си като инвестиция в бъдещето.

Изпълнението на стратегическите цели изисква конкретни мерки, които могат да бъдат маркирани по отделните направления на дейността.

I. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Обучението е най-важната дейност за всяко висше училище. Тя е определяща за неговото минало, настояще и бъдеще. **Основната цел** на Стопанската академия през предстоящия мандат е предлагане на обучение, адекватно на тенденциите на развитие и потребностите на бизнеса в страната и чужбина.

Мерките в тази насока са:

➤ Продължаване на политиката на досегашното ръководство за провеждане на интензивна кандидатстудентска кампания. Това обхваща организиране на ученически състезания, посещения в училища, локализирани предимно в Северна България, които имат традиционен интерес към обучение в Стопанската академия, излъчване на рекламни послания към конкретни целеви групи в централни и регионални медии

(като телевизии, радиа, вестници и уебсайтове) за отразяване на постигнатите позитивни резултати в обучението, научните изследвания и т.н. Целта е по-широк кръг от обществеността и кандидат-студентите да бъдат запознати както с дейността на Академията и предлаганите от нея специалности и програми в различните форми на обучение, така и с възможностите за развитие по време на и след формалното приключване на процеса на обучение.

➤ По-активно и пълноценно използване на контактите с представители на средното образование в страната. Усилията следва да бъдат насочени към сключване на нови и изпълнение на вече сключените договори за партньорство между Академията и училищата със засилено изучаване на икономика, с фокус върху взаимноизгодното сътрудничество и повишаването на ефективността, като предпоставка за увеличаване броя на кандидат-студентите.

➤ Задълбочаване на изградените отношения със специализираните училища в областта на икономиката и управлението, в които лектори от Академията проведоха серия от обучителни лекции пред повече от 200 български учители. Това стана възможно благодарение на партньорството ни с председателя на СБУ и МОН.

➤ Активна рекламна кампания и PR в националните медии, като се заимства опит от водещи български университети и висши училища на съседните на България държави.

➤ Разработване и популяризиране на компетентностни профили в съответствие с Европейската референтна рамка на ключовите компетентности за учене през целия живот.

➤ Регулярно обновяване на учебните планове и програми в предлаганите образователно-квалификационни и научни степени (бакалавър, магистър и доктор) с акцент върху интердисциплинарния подход при подготовката на студенти и докторанти.

➤ По-тясно обвързване на образователния процес с пазара на труда и повишаване ефективността на практическото обучение. Засилване активността на представители на бизнеса и държавната администрация както при обсъждане съдържанието на учебните планове и програми при тяхното изготвяне и актуализиране, така и в учебния процес, в т.ч. при провеждане на семестриални и държавни изпити.

➤ Използване на създадените Алумни клубове за засилване на идентичността и видимостта на ВУ.

➤ Търсене на възможности за насърчаване активността и ангажираността на студентите в аудиторните занятия. Това е предпоставка за постигане на удовлетворяващи резултати от обучението, включително чрез модулни интензивни курсове от лекции за редовните студенти и нарастване тежестта на текущия контрол при формиране на крайната оценка по съответната дисциплина.

➤ Развиване на съвместни учебни програми и участие в университетски мрежи. Проучване на възможността за създаване на нови и разширяване на хибридни специалности/магистърски програми в нашите професионални направления, съвместно с други висши училища.

➤ Популяризиране на съществуващите програми за студенти и докторанти пред чуждестранни университети. Това ще допринесе за постигане на подобаващи на капацитета и авторитета на СА “Д. А. Ценов” позиции на международния образователен пазар.

➤ Съдействие при организиране на студентски стажове и практики на изяви наши студенти в национални и чуждестранни компании, гарантиращи успешен старт в кариерата им след приключване на тяхното обучение.

➤ Създаване на нови, актуални и атрактивни магистърски програми на чужд език в акредитираните професионални направления в случаите на възникнал интерес, предлагани на чуждестранни студенти от държави извън ЕС, с които страната ни има традиционни връзки.

➤ Разширяване на портфолиото от предлагани образователни продукти, насочени към „учене през целия живот“, като се акцентира върху електронно базирани учебни курсове.

➤ Подобряване на академичната информационна система, информационното обслужване и техническото обезпечение на учебния процес.

➤ Надграждане на използваните електронни платформи и други съвременни образователни технологии, както за обучение, така и за оценяване и контрол на резултатите от него в електронна среда.

➤ Оптимизиране на методиката за планиране, отчитане и контрол на учебната натовареност на преподавателите.

➤ Оптимизиране на параметрите и организацията на учебния процес с цел повишаване на гъвкавостта и разумно адаптиране спрямо специфичните потребности на нашите студенти.

➤ Оптимизиране на процесите по административно обслужване на учебния процес и обучаваните студенти.

➤ Създаване и прилагане на ясни правила за обезпечаване на учебния процес с достъпни учебни материали.

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Основната цел на Стопанската академия през мандат 2024-2028 г. в научноизследователската дейност е увеличаване на научната продукция и разпознаваемостта на преподавателския състав на Академията в националното и международното пространство при поддържане на традиционните изисквания за актуалност, значимост и качество.

Мерките в тази насока са:

➤ Увеличаване броя на научните публикации на преподаватели от Академията в издания, индексирани в Scopus и/или Web of Science, в т.ч. чрез създаване на подходящи механизми за стимулиране на качествената публикационна активност на членовете на академичния състав с финансовата подкрепа на Академията. Същевременно ограничаване насочването за публикуване в ненадеждни издания и такива със спорна репутация.

➤ Създаване на механизми за обвързване на научната активност със системата на възнагражденията.

➤ Запазване изданията на Стопанската академия, осигуряване на необходимата координираща институционална подкрепа за тяхното популяризиране, за повишаване на националния и международния им авторитет и за оптимизиране работата на редакционните съвети.

➤ Насърчаване и популяризиране на научноизследователската дейност на Академията чрез провеждане на научни форуми с участието на чуждестранни учени и представители от практиката.

➤ Разширяване на трансграничното сътрудничество на Академията, изразяващо се в създаване на нови партньорски отношения с университети от региона Долен Дунав, с цел реализиране на съвместни изследвания и проекти.

➤ Увеличаване на общата сума за финансиране на научни изследвания посредством привличане на външен ресурс по линия на национални и международни научни проекти и съвместни проекти с бизнеса.

➤ Осигуряване на институционална подкрепа за участие (самостоятелно и съвместно с други български и чуждестранни университети) в национални и международни научноизследователски проекти.

➤ Изграждане на стратегически партньорства и алианси на познанията, активно включване на Стопанската академия в образователни консорциуми и други форми на устойчиво коопериране с организации и висши училища от страната и чужбина. Целта е привличане на ресурс за финансиране на образователната и научноизследователската дейност, изграждане на капацитет и трансфер на добри практики и иновативни подходи по линия на програма „Еразъм+“, програма „Образование 2021-2027 и новите рамкови програми на ЕС.

➤ Активизиране на установените връзки с организации като БСК, КРИБ, БТПП, Асоциацията на индустриалния капитал, БХРА и други национални браншови асоциации и сдружения. Усилията в тази насока следва да бъдат насочени към оползотворяване на съществуващия капацитет на Стопанската академия за разработване на значими приложни проекти за структурите на едрия и средния бизнес в страната.

➤ Създаване на стратегическа програма за подпомагане на колективи от Академията за включване и интегриране в международни научни мрежи, с цел дългосрочно развитие на изследователската дейност във Висшето училище.

➤ Засилване ролята на Института за научни изследвания (ИНИ) като истински изследователски център, проводник на научната политика на Академията.

➤ Усъвършенстване и надграждане на вътрешна информационна система за предстоящи проекти, проекти в изпълнение, приключили проекти, търсене на участници в проекти, търсене на партньори по проекти. Усилията трябва да бъдат насочени към работа по големи международни и национални проекти, силно обвързани с нуждите на бизнеса.

III. СТУДЕНТСКА ПОЛИТИКА

Основната цел е търсене на възможности за по-висока ангажираност и перманентна активност на студентите в аудиториите, обвързани с

институционална подкрепа за осъществяване на практическо обучение в реална среда и бъдеща кариерна реализация.

Мерките в тази насока са:

➤ Улесняване на административното обслужване на студентите чрез облекчаване на достъпа до и обмена на информация и документи.

➤ Популяризиране, в хода на КСК и при записване на новоприетите студенти, на възможностите за обмен по програма „Еразъм+“ и установените партньорски взаимоотношения с образователни и научни организации в страната и чужбина.

➤ Организиране на студентски срещи с възпитаниците, които са реализирали изходяща мобилност, с цел представяне на пълните възможности, предлагани от програмата.

➤ Продължаване на практиката на ежегодното изследване удовлетвореността на студентите от обучението в СА “Д. А. Ценов”.

➤ Материално стимулиране на изявени студенти и подпомагане на студенти в неравностойно положение чрез Фондация “Ценов” и други партньори на Академията.

➤ Учредяване и ежегодно присъждане на награди “Студент на годината на СА “Д. А. Ценов” и “Успешно реализиран възпитаник на СА “Д. А. Ценов” и др.

➤ Институционална подкрепа за формиране и финансово подпомагане дейността на спортни клубове и клубове по интереси, свързани с изучаваната специалност, икономическото познание, културата и спорта.

➤ Подкрепа дейността на Студентския съвет при реализирането на инициативи с обществено значим характер, без това да ограничава неговата автономия.

➤ Подобряване на практическата подготовка на студентите за успешна професионална реализация чрез засилване на контактите с представителите на бизнеса и държавната администрация.

➤ Подпомагане на студентите при търсене на възможности за провеждане на работни стажове и практики в страната и чужбина чрез сключване на институционални договори с работодатели.

➤ Наемане на студенти-стажанти и създаване на възможности за заетост за част от редовните студенти в звена на Академията.

➤ Създаване на единно дигитално портфолио за всеки студент в информационната система на Кариерния център и база данни с изявени студенти от всички специалности, с цел позиционирането им пред работодатели.

➤ Организиране, съвместно с община Свищов, на срещи с местния бизнес и представяне на възможности за краткосрочна и дългосрочна заетост.

➤ Институционална подкрепа, чрез ръководствата на Факултетите, за осъществяване на ползотворно сътрудничество с представителите на централната власт, с общинските ръководства по места и с бизнеса, за организиране на инициативи в подкрепа на професионалната реализация и предприемаческата активност на студентите.

IV. КАДРОВА ПОЛИТИКА

Основната цел на Стопанската академия е да поддържа и оптимизира създадената институционална среда за предвидимо и управляемо кариерно развитие на качествен и мотивиран персонал.

Мерките в тази насока са:

- Формиране на научни школи и използване на научния потенциал на наличните изследователски кадри.
- При възможност привличане на утвърдени учени от страната и чужбина за провеждане на мултидисциплинарни изследвания в областта на икономиката, администрацията и управлението.
- Създаване на условия за целенасочено и перманентно изграждане на собствени кадри от средите на студентите и докторантите.
- Осигуряване на оптимално, диференциращо и мотивиращо заплащане на труда, балансиращо текущите финансови възможности на институцията и обективно необходимата обща численост и разпределение на персонала, съобразно технологичните особености на работния процес в отделните звена.
- Търсене на възможности за повишаване доходите на работниците и служителите в Академията.
- Анализ на възможността за стартиране заплащането на наднормените часове, участието на лицата в изпитни и работни комисии и др.
- Институционална подкрепа за поддържане и повишаване на професионалната компетентност на академичния и неакадемичния състав.
- Поддържане на оптимална структура на академичния състав с акцент към създаване на условия за привличането и задържането на качествени млади преподаватели в Академията.
- Институционална подкрепа за публикационната активност и професионалното развитие на младите учени и преподаватели.
- Поддържане на конструктивен диалог със синдикалните организации, имащо за цел подобряването на условията на труд и работната среда в Академията.

➤ Организиране на профилактични прегледи за персонала на Академията, като се търси възможност за увеличаване броя на медицинските специалисти, които ги реализират.

V. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВРЪЗКИ И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Основната цел е поддържане на авторитета на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов, като образователен и научен център с традиции на национално и международно ниво.

Мерките в тази насока са:

➤ разширяване на партньорствата с български и чуждестранни висши училища, органите на централната и местната власт, съсловни и професионални организации. В своята дългогодишна история Академията е поддържала тесни взаимоотношения с Министерството на образованието и науката и институционалните структури, включени в неговия състав; Комисията по образование и наука в Народното събрание; Съюза на учените; съсловните и професионалните организации (КРИБ, БСК, БТПШ, Националното сдружение на общините в Р. България); Община Свищов; български и чуждестранни висши училища; средни училища; възпитаници и приятели на Академията.

➤ Задълбочаване на партньорството със Синдиката на българските учители и с неговото ръководство.

➤ Разширяване на сътрудничеството с Висшето училище по телекомуникации и пощи София, Медицински университет – Плевен, ВТУ Св. св. Кирил и Методий, РУ „Ангел Кънчев“ – Русе, ТУ – Габрово.

➤ Участие в консорциум за европейски университет по програма Еразъм +.

➤ Увеличаване броя на чуждестранните партньори на Академията. Сключване на договори с висши училища от Европа, Азия и Близкия изток за обмен на преподаватели, студенти и административен персонал; организиране на съвместни научни изследвания и публикации в световните индексирани системи.

➤ Осъществяване на постоянен мониторинг и контрол на договорите за сътрудничество с чуждестранните университети.

➤ Търсене на възможности за създаване на образователни консорциуми с чуждестранни и български висши училища. Оптимално използване на възможностите за финансиране по линия на програма „Еразъм+“, рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации “Хоризонт Европа” 2021-2027 и други оперативни програми.

➤ Разширяване на изградените партньорски взаимоотношения с университети от регион Долен Дунав в областта на икономическите изследвания.

➤ Организиране на срещи с ръководители на държавни институции и собственици на предприятия от частния сектор. Търсене на възможности за партньорство и покани към тях за провеждане на лекции по актуални икономически проблеми.

➤ Развитие на кълъстера с Университета за национално и световно стопанство и Икономическия университет - Варна, с водеща роля на Стопанската академията в областта на данъчния и митническият контрол и застраховането.

➤ Развитие на Стратегически алианс в областта на застраховането и социалното дело.

➤ Създаване на Стратегически алианс в областта на митническия, данъчния контрол и одита.

➤ Социална ангажираност в областта на повишаване квалификацията и осигуряване на допълнителна подготовка и професионално развитие на учители, директори и други педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование.

➤ Социална ангажираност в областта на обучението по "Икономическа педагогика", във връзка с подготовка на учители по икономически дисциплини за нуждите на образователната система в Р. България.

➤ Разширяване на рекламното и медийното присъствие на Стопанската академия, което е фактор за нейната конкурентоспособност на образователния пазар.

VI. ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА

Основната цел е поддържане на финансовата стабилност на Висшето училище. Управлението на финансите трябва да следва принципа за оптимизиране на разходите, в т.ч. чрез реализиране на нови проекти за алтернативно отопление, осветление, реструктуриране на вътрешното пространство и др., и търсене на възможности за увеличаване на приходите на Академията, при гарантиране на оперативната дейност на Висшето училище.

Мерките в тази насока са:

➤ Анализиране на механизма за формиране на доходите на академичния и неакадемичния състав. Отчитане на публикационната активност, научноизследователската дейност и реалния принос на всеки преподавател в обучението на студенти и докторанти и на всеки служител съобразно заеманата длъжност.

➤ Анализиране на възможността за повишаване на възнагражденията за заемане на ръководни длъжности на всички равнища на управление и за възнагражденията на заетите по чл. 110 от Кодекса на труда.

➤ Оптимизиране на разходите за издръжка и на разходите за гориво за отопление на сградния фонд на Академията, в т.ч. чрез монтиране на фотоволтаични системи и слънчеви батерии за производство на електроенергия.

➤ Подобряване на показателите на Стопанската академия в Рейтинговата система на висшите училища в Р. България. Най-важните и своевременни мерки трябва да се насочат към индикаторите от група 2. “Научни изследвания”, сред които с най-голяма тежест са свързаните с научни публикации и цитирания в международните бази Scopus и Web of Science.

➤ Търсене на възможности за допълнително целево финансиране от МОН.

VII. МАТЕРИАЛНА БАЗА

Стопанската академия притежава значителна материална база. Нейното управление налага добро поддържане и по-пълноценно използване. **Основната цел** е запазване и обновяване на съществуващите активи, което изисква търсенето на допълнително целево финансиране от страна на държавата.

Мерките в тази насока са:

➤ Завършване на строително-ремонтните дейности на северното крило на факултетския корпус.

➤ Търсене на целево финансиране за ремонт, обновяване и пълноценно използване на базите за обучение и отдих в с. Кранево и с. Орешак.

➤ Търсене на вариант за саниране, реновиране и “рестартиране” дейността на Корпус „Юг“ чрез публично-частно партньорство (ПЧП).

- Подобряване достъпността на сградите за лица с увреждания.
- Изграждане на оптично трасе до Блок 2.
- Поетапно обновяване на остаряла компютърна техника.
- Изграждане на съвременни мултимедийни аудитории с възможности за хибридно обучение. Оборудване и преоборудване на учебни зали и кабинети с интерактивни дъски, дисплеи и монитори.
- Поетапно подобряване на мрежовата инфраструктура и качеството на безжичната връзка.
- Осигуряване на непрекъсваемост на работата на информационните системи в Стопанската академия при отпадане на електрическото захранване.
- Оптимизиране разходите за печат.

VIII. ОБЩО УПРАВЛЕНИЕ НА АКАДЕМИЯТА

Основната цел на управлението на Стопанската академия е запазване авторитета на институцията и защита на нейните интереси. Това изисква управленските решения да бъдат взети след диалог от широк кръг заинтересовани страни.

Мерките в тази насока са:

- Актуализиране на вътрешната нормативна уредба на Стопанската академия в съответствие с промените в законодателната уредба на висшето образование.

- Развитие на системата за мониторинг и контрол върху изпълнението на поставените цели и задачи от Академичното ръководство.

- Електронизация на вътрешния документооборот и облекчаване на вътрешните процедури.

- Създаване на Съвет за стратегическо развитие и оперативно управление. Неговата цел е да подпомага работата на академичното ръководство при периодична актуализация на Стратегията за развитие на Висшето училище, на неговите функционални стратегии и на останалите стратегически документи, а при необходимост – да изработва нови такива.